

Naročnina
za državo SHS;
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu " 40
Mesečna priloga: Vestnik SRSZ

SLOVENE

Cene inseratov:
Enostopna politna vrsta nad
oglas po Din. 1' — in Din. 1'50
veliki oglasi nad 45 mm vs
šine po Din. 2' —, posilna 100
po Din. 3' —.
Pri večjem naročilu popust.
Izbraja vsak dan izven
nedeljka in dneva po prav
niku ob 5. uri jutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nehrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun politne bran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglaš.
Zagreb 39.011, sarajev. 7563, praško in dunaj. 24.797.

Enotna radikalna vlada sestavljena.

PAŠICEV MANDAT ZA NOVO VLADO — FORMELNA POGAJANJA Z DEMOKRATI RAZBITA — INTRIGE DEMOKRATOV BREZUSPEŠNE — DEMOKRATI Z ORJUNSKO AKCIJO BLAMIRANI.

Belgrad, 30. aprila. (Izv.) Dogodki današnjega dneva so potrdili poročila našega dopisnika in obenem pokazali, koliko se sme verjeti poročilom demokratskega časopisa. Demokrati so vsak dan poročali o veliki vlogi demokratske stranke, brez katere da je vsaka vlada nemogoča. Ker so bile te laži že preveč očitne in predebele, so zadnji čas nekoliko popustili in trdili, da pride do uradniško-vojaške diktature. V tem smislu so tudi nepretrgoma intrigirali na dvoru in med vojaškimi krogi. Da bi tem intrigam dali nekaj realne podlage, so sklicali »meeting« Orjune, na katerega bi imelo priti ogromno število pristašev diktature oziroma Pribečevića in demokratske stranke. Njih račun pa so se zmešali in namesto, da bi svoji stvari koristili, so doživeli blamažo, kakor je ni nihče pričakoval. Ta blamaža je pripomogla, da so se današnji dogodki razvijali hitro in baš v nasprotnem smislu, kakor so to pričakovali demokrati.

Zjutraj ob 9. se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri so ministri razpravljali o položaju. Ker je Ljuba Davidovič vrnil mandat za sestavo koalicijske vlade, ki ga je kralj sprejel, je bil pozvan na dvor začasni predsednik narodne skupščine dr. Peleš, da pove svoje mišljenje o položaju. Ker je ministrski svet ponovno sklenil, da je nemogoča vsaka koalicija z demokrati in da je treba zahtevati radikalno vlado, so bile dr. Pelešu dane informacije v tem smislu. Dr. Peleš je odšel na dvor ob četrtna 11. in ostal tam do 11. ure.

Vašem dopisniku je dr. Peleš o svoji avdienci pri kralju izjavil sledeče: »Pogajanja med radikali in demokrati so morala ostati brezuspešna, ker so demokrati zahtevali preveč. Demokrati so brezpogojno zahtevali, da mora biti nova vlada ne samo poslovna, ampak tudi volivna vlada, tako da bi oni vsaj skupno z radikali vodili nove volitve in to mogoče že prej, še preden bi nova vlada izvršila svoje glavne poslovne naloge.

Ta zahteva demokratov je politično nesprejemljiva, ker je delamožnost parlamenta mogoča tudi brez sodelovanja demokratov, tako da parlament vseeno lahko pristopi najprej k rešitvi neodložljivih državnih poslov, kakor so: uradniški zakon, invalidski zakon, državni proračun, izboljšanje uprave itd. Ako bi parlament vsaj te zakone rešil, bi se politični položaj znatno izboljšal.

Na drugi strani pa bi bilo protiustavno, če danes sklepali kompromis o tem, kdo da bo vodil nove volitve. Po ustavi ima kralj pravico poveriti z vodstvom volitev tisto stranko, katero smatra v danem slučaju za vodstvo volitev kot najsposobnejšo. Če bi bil pa že danes sklenjen kakšen volivni kompromis med strankami, bi bila s takim sklepom prizadeta pravica krone in zato je mo-

rala kombinacija o poslovni in volivni vladi past.

Zato sem predlagal kralju, da poveri Nikolo Pašiću s sestavo homogene radikalne vlade.

Upoštevajoč ta predlog, je kralj prosil dr. Peleša, naj povabi Nikolo Pašića na dvor. Dr. Peleš je šel takoj v predsedstvo vlade, kjer je še vedno zboroval ministrski svet. Ker so ministri že naprej sklenili, naj Pašić sprejme mandat za sestavo homogene radikalne vlade, je odšel Nikola Pašić nekaj minut po 11. uri na dvor, kjer se je mudil do pol 12. Kralj je Pašiću ponovno poveril mandat za sestavo poslovne vlade in mu dal široko pooblastilo, da sestavi poslovno vlado, četudi samo radikalno vlado.

Pašić je mandat sprejel in se takoj vrnil v predsedstvo vlade, kjer je ministrom poročal o rezultatu razprave s kraljem. Ministrski svet je to odobril. Da se izogne vsem očitanjem od katerekoli strani, da radikali niso poskusili vseh kombinacij za izhod iz krize, je ministrski svet sklenil, da Pašić ponovno obvesti demokratski klub o svojem mandatu in ga pozove, naj vstopi v vlado pod pogoji, katere mu bodo narekovali radikali. Zato je Pašić povabil ob 3. polpoldne Ljubo Davidoviča k sebi in mu sporočil sklepe kralja in ministrskega sveta. Ker je bil ta sestanek seveda brezuspešen, je ministrski svet sklenil na seji, ki se je vršila takoj nato resolucijo, v kateri se odločno konstatira, da so se demokrati s svojimi zahtevami popolnoma diskreditirali kot stranka, s katero bi se moglo resno računati. Nato je bil sprejet sklep, da se sestavi homogene radikalna vlada.

Ob pol 6. je šel Nikola Pašić ponovno na dvor, kjer je v enourni avdienci sporočil kralju sklepe radikalnih voditeljev. Nato se je Pašić ponovno vrnil v predsedstvo vlade, kjer se je pričela seja ministrskega sveta, ki še vedno traja. Kakor se je zvedelo, se ministrski svet posvetuje, katere osebnosti bi imele vstopiti v vlado.

Belgrad, 30. aprila. (Izv.) Čeprav se je moglo pričakovati, da bo danes padla odločitev, vendar je ta dogodek v vseh izjavah senzacijo. Ze ob 11. dopoldne so tukajšnji listi plakativno vest, da je dobil Pašić mandat za sestavo radikalne vlade. V vseh krajih je ta vest bila sprejeta z velikim odobravanjem, posebno z ozirom na izzivanje demokratskih plačancev na večeršnjem zborovanju Orjune. Demokrati so čisto potrti. O svojem sestanku s Pašićem je Davidovič izjavil, da je ta sestanek čisto pašičevski pesek v oči in da je izjavil Pašiću, da demokrati vztrajajo na svojih zahtevah, posebno kar se tiče poslovne volivne vlade ter da nikakor ne sprejmejo radikalne zahteve, da bodi vlada samo poslovna.

RADIKALI ODOBRIJO PAŠICEVO STALIŠČE. — ZUPANIČ IN SUPULO ODLETITA. — DŽEMIJET DOBI EN PORTFELJ.

Belgrad, 30. aprila. (Izv.) Že pred nekaj dnevi je Vaš dopisnik javil, da vse vesti, katere je širila demokratska stranka o sestavi uradniško-vojaške vlade niso ničesar drugega nego pobožne želje, v katerih vidijo demokrati svojo edino rešitev. Zadnji sklepi radikalne stranke potrjujejo resničnost naših informacij. Potem ko se je Nikola Pašić vrnil s dvora, je sklical sejo ministrskega sveta, na kateri je poročal v svojih razgovorih s kraljem, nakar je ministrski svet definitivno sklenil glede osebnosti, ki imajo stopiti v vlado. Takoj nato se je sestel klubov odbor radikalne stranke, v katerem so zastopani delegati te stranke iz vsakega okrožja. Ta seja je trajala od 7. do 9. ure zvečer. Nikola Pašić je najprej poročal, da je sprejel mandat za sestavo vlade s širokim pooblastilom. Ta mandat je razumel tako, da se mora z vsemi strankami pogajati. Vseled tega se začel razgovor z demokrati, ker se je bil z ostalimi strankami že dogovoril. Ker pa so se pogajanja z demokrati izjalovila, je

šel h kralju s predlogom, da se sestavi homogene radikalna vlada. Ker se je kralj prepričal, da ni mogoče krize drugače rešiti, je stališče Nikole Pašića odobrilo in seveda pristal tudi na to, da Pašić predloži osebe, ki imajo stopiti v kabinet. Klubov odbor radikalne stranke je osvojil stališče Nikole Pašića in sklenil, da ima vlada bistveno ostati taka, kakršna je do sedaj. Eventualne spremembe naj se izvršijo pozneje, na vsak način pa imajo ministri, ki niso bili izvoljeni, izstopiti. Sklenilo se je pa tudi, da ima džemijet dobiti en ministrski portfelj.

Novi kabinet.

Belgrad, 30. aprila. (Izv.) Nova vlada se je sestavila sledeče:
Ministrski predsednik: Nikola Pašić;
vojne zadeve: general Petar Pešić;
zunanje zadeve: dr. Momčilo Ninčić;
notranje zadeve: Milorad Vujičić;
pravosodje: dr. Laza Marković;
prosveta: Miša Trifunović;
vere: Ljuba Jovanović;

promet: dr. Velizar Janković;
agrarna reforma: Krsta Miletić;
gozdarstvo in rudarstvo: dr. Milan Srškić;

socialna politika: dr. Ninko Parić;
narodno zdravje: dr. Slavko Miletić;
pošta in brzojav: Velja Vukičević;
javna dela: Nikola Uzunović;
finance: dr. Milan Stojadinović.

Ministrstvo za trgovino in poljedelstvo ostaneta začasno nezasedena. Ministrstva brez portfelja se ukinejo.

Posvetovanje uradništva.

Demokratski uradniki-centralisti politični eksponenti. — Razburjenje slovenskih in hrvatskih delegatov.

Belgrad, 30. aprila. (Izv.) Včeraj in danes so imele v Belgradu organizacije državnih uslužbencev iz cele države posvetovanje, kako bi se s skupno akcijo omogočilo izboljšanje gmojnega stanja državnih uslužbencev. Demokratski delegati vseh srbskih organizacij so spravili celo stvar — na politični tir in odklonili vsako skupno akcijo s Slovenci in Hrvati, ker se ti pri volitvah niso izjavili po željah srbskih centralistov. To stališče demokratov je med slovenskimi delegati izzvalo veliko ogorčenje, ker se iz politične mržnje odklanja skupno delo za izboljšanje gmojnega stanja uradnikov. Od Hrvatov in Slovencev se zahteva, da padejo na kolena pred centralisti, šele potem naj bi prejeli primerno nagrado. Proti skupni akciji so nastopili tudi zastopniki poštne in srednješolskih organizacij. Zastopniki osrednje organizacije Saveza javnih nametencev niso prišli na sestanek. Radi velike razburjenosti, ki je nastala, so vsi navzoči sklenili, naj se 5. maja vrše mirni protestni shodi, na katerih naj se sprejmejo mirne resolucije za koš. Organizacije iz Vojvodine in banovine sploh niso prišle na sestanek.

Belgrad, 30. aprila. (Izv.) Glavni savez činovnika je poslal vladi memorandum, v katerem zahteva, naj se v najkrajšem času izboljša gmojno stanje državnih uslužbencev. Ta memorandum je sestavljen tako naivno in neresno, da se vidi, da osrednja organizacija ni zmožna pričeti odločno akcijo za izboljšanje gmojnega stanja državnih uslužbencev.

Ponesrečen shod »Orjune« v Belgradu.

Pred razpustom Orjune.

Belgrad, 30. aprila. (Izv.) Včeraj se je tu vršil »Miting Orjune«. Že pred začetkom shoda ob 10. dopoldne so se pred hotelom »Moskva« zbrali pristaši srbske nacionalne omladine in so se prepirali radi zastave. Po 10. uri se je pričel shod. Posamezni govorniki so tolmačili ideologijo Orjune. Med govori je padlo mnogo medklic. Medtem ko so Orjunci klicali: »Živelo edinstvo in Jugoslavija«, so srbski nacionalni omladinici klicali: »Proč z Jugoslavijo! Živela Srbija!« Ta sestanek je imel komičen značaj prizadevanja mladih ljudi za nekaj, kar ne obstoja. Na koncu je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva politika močne roke. Zvečer je na več krajih prišlo do spopadov in je bilo nekaj oseb ranjenih. Shod Orjune je ostal brez vtisa, ker je Belgrad pokazal, da Orjunske jugoslovane ne mara.

Belgrad, 30. aprila. (Izv.) Z ozirom na shod Orjune v Belgradu so vsi radikalni listi ostro napadali Orjuno in zahtevali od vlade, da ukrene vse potrebne korake in odločno nastopi proti orjunskim izzivcem. To pisanje je inspirirano od strani vlade, da se v slučaju odločne akcije, ki se bo pričela v najhujšem času, more vlada nasloniti na javno mnenje.

SOLUNSKA POGODBA.

London, 30. aprila. (Izv.) Jugoslovanska vlada je grški projekt o jugoslovanski coni v solunskem pristanišču vzela na znanje.

Zmaga kmetijske stranke v Bolgariji.

Pri nedavno minulih volitvah v bolgarsko sobranje je dobila kmetijska stranka od 245 poslanskih mandatov okoli 210, to je več kot 80%, štiri združene meščanske opozicijske stranke in komunisti pa komaj 20%.

V razpuščenem sobranju, ki je delovalo tri leta, je razpolagala kmetijska stranka od 216 mandatov samo s 110, dočim so meščanske stranke (demokrati, narodnjaki, progresisti in radikali) imele 50, komunisti 43, socialisti 7 in liberalci 6, vsega skupaj opozicija 106 mandatov.

Vsled sedanje zmage se je kmetijska stranka, ki je pod prejšnjo zbornico po svoji minimalni večini izvrševala diktaturo, izpremenila v pravo redno parlamentarno večino in njena vlada v zares ljudsko vlado.

Da je stranka A. Stambolijskega tako sijajno zmagala, se ima zahvaliti predvsem svojemu plodonosnemu delu zlasti na gospodarskem polju. Stambolijskemu se je s pametno, lojalno in vseskozi miroljubno zunanjo politiko napram velesilam posrečilo, da osvobodi bolgarski državni proračun velikega dela reparacijskega bremena, vsled česar se državni proračun bliža čezdaljebolj aktivnosti in je poljedelska in obrtna delavnost dežele poskočila namah na tako višino, o kateri pred štirimi leti premagani Bolgari niso niti sanjali. Toda Stambolijski je produktivne sile države dvignil že prej s svojim zakonom o splošni delovni dolžnosti in drugimi odredbami socialnega ter finančnega značaja.

Stambolijski se je tudi izogibal vsakršnih resnih konfliktov s svojimi sosedmi, Jugoslavijo, Romunijo in Grčijo, dasi je grški poraz v Mali Aziji sprožil tragijsko vprašanje, na katerem je Bolgarija bistveno interesirana. Stambolijski upa, da pribori Bolgariji izhod na Egejsko morje mirnim potom. Pod njim se je celo začelo prijateljsko zblizavanje z Jugoslavijo, za kar ima Stambolijski brez dvoma več zaslug nego naša vlada, ki se je dolgo kujala, predno se je odzvala na odkritosrčna prizadevanja sosedne slovenske države.

Stambolijski pa je tudi močno pospešil vprašanje kulturnega zblizanja med Bolgarijo in ostalimi slovanskimi državami, zlasti Češkoslovaško in Poljsko.

Komunizem je v Bolgariji popolnoma propadel. Kakor hitro se je začela država gospodarsko konsolidirati, je komunizem izgubil tla.

Sedanje sobranje bo delo Stambolijskega s podvojeno silo nadaljevalo. Predvsem se bo revidirala ustava.

Francosko-turški odnošaji.

Pariz, 30. aprila. (Izv.) Francoski krogi se precej vznemirjajo zaradi dveh divizij, ki so jih Turki poslali na mejo v Sirijo. Tema dvema divizijama bodo sledile še 2 do 3 divizije. Splošno smatrajo to koncentracijo čet kot pritisk na Francijo v trenotku, ko zboruju konferenca v Lozani. Vsled teh dogodkov se je Poincare posvetoval z generalom Weygandom in sklenili so baje, da odpošljejo v Sirijo 2 diviziji kolonialnih čet. Povabili bodo na sodelovanje tudi Anglijo.

Peiskava dogodkov ob češko-ogrski meji.

Budimpešta, 30. aprila. (Izv.) Mešana ogrsko-češka komisija za preiskavo dogodkov ob meji se je sestala danes v Hymu. Na obeh straneh so bile pozvane h komisiji tudi priče. Vprašanje, na čemem ozemlju so se dogodki odigravali, ni bilo rešeno. Sporno je bilo tudi vprašanje glede meje. Ogrji so stali na stališču, da je dotični gozd skupna last obmejnega prebivalstva, češkoslovaška komisija pa je trdila, da teče meja po sredini gozda. Tudi vprašanja, kdo je

prvi streljal, niso rešili. Mnenje, da ustreljeni stražmošter Sedlaček ni bil ustreljen direktno, ampak da so ga Ogri šele pozneje kot ranjenca ubili, se je po obojestranskem priznanju izkazalo kot napačno. Danes se je komisija ponovno sestala, da razpravlja še o dveh manjših slučajih kršitve obmejnih predpisov.

Mednarodni mirovni kongres.

Pariz, 30. aprila. (Izv.) 5. maja bo odprt mednarodni mirovni kongres. Razpravljali bo o reparacijskem vprašanju, o angleško-francoskih odnosih, o finančnem položaju v Franciji itd. Razpravljali bodo tudi o sedanjem položaju in pomenu Društva narodov.

GOVOR LLOYDA GEORGEA.

London, 30. aprila. (Izv.) Lloyd George je imel v Manchesteru velik govor, v katerem je razpravljal o nalogah modernega angleškega liberalizma. Kot glavno nalogo liberalizma je naglašal Lloyd George, da je treba streti tiranijo meča, ker bi nova vojna vrgla evropsko civilizacijo za stolca nazaj.

CHESTERJEVA POGODBA PODPISANA.

London, 30. aprila. (Izv.) Chesterjevo pogodbo je danes podpisala angorska vlada.

PREISKAVA O DOGODKIH V KRUPPOVI TOVARNI.

Pariz, 30. aprila. (Izv.) Preiskava, ki jo je uvedel general Degoutte zaradi dogodkov v Kruppovi tovarni, je končana. Poročniku, ki je poveljeval francoski čet, je bilo izrečeno priznanje za njegovo hladnokrvnost, ker je svoj oddelek tako dolgo držal v oblasti in se tako dolgo vzdržal uporabe orožja, dokler ni nastopila skrajna potreba.

Mučeništvo prelata Butkiewicz

Moskovski uradni list »Izvestija« je v svoji 62. št. z dne 21. marca t. l. priobčil članek nekoga Marklevskega, ki podaja točke, na katere se je opirala obtožba proti prelatu Butkiewicz. Te točke so: Butkiewicz se je upiral zakonu o uporabi cerkva in dekretu o zaplembi cerkvenih zakladov; branil se je ustanovitvi bogoslužno združenja; izjavil je, da kanonsko pravo pridruzuje lastninsko pravico na cerkvenem imetju cerkvi; branil se je podpisati najemniško pogodbo o cerkvah; izjavil je, da na zaplembo brez papeževega dovoljenja ne more pristati ter dal podrejenim duhovnikom ukaz, da naj se zaplembi upirajo. V tem — piše Marklevski — se lahko spozna načrt rimske kurije, da prisili sovjetsko vlado do direktnih pogajanj z Rimom o verskih vprašanjih v Rusiji. Ta načrt bi rimskemu papežu dovolil, da se meša v notranje zadeve sovjetske republike. Le-ta pa smatra katoliške vernike za Ruse, ki se morajo pokoriti postavam svoje dežele; vmešavanja inozemskega papeža ali sklicevanje na zakone, ki niso sovjetski, se ne more dopustiti. Rimska kurija hoče konstruirati prigodke, da se more vmešati in doseči vpliv na ruske sovjetske zakone. Ropp je popustil, Cieplak pa je dobil ukaz, da izvaja upor...

Temeljem te objave v »Izvestijah« je ugotovil »Osservatore Romano«, da je bil Butkiewicz samo zato obsojen, ker je bil zvest Bogu in cerkvi, kakor je bil po svoji vesti dolžan. Nobena vlada na svetu razen sovjetske tega ne bi smatrala za »zarotno«. Kar se tiče namišljenega načrta rimske kurije, ve vsak, da so kanonski zakoni spričo svet obsegajočega poslanstva rimskega papeštva in katoliške cerkve veljavni za ves svet in ne samo za katoličane v Rusiji. Ako se že more govoriti o nekem načrtu rimske kurije, potem je ta načrt v tem, da preskrbuje 120.000 ljudem v Rusiji — po večini otrokom in bolnikom — potom lastnih delegatov obleko in hrano. Zelo čudno je, da govorijo »Izvestija« o vmešavanju inozemskega papeža, ki se dejansko niti najmanj ne vmešava v stvari, ki mu niso na mari, dočim so bili katoliški oboženci v Rusiji obsojeni zato, ker so se upirali temu, da bi se njihova vlada vmešavala v stvari in zakone, ki veljajo za ves svet, sledeč pri tem zgledu apostolov, da je treba Boga bolj poslušati nego ljudi. Kar pa tiče msgr. Roppa, se ta ni v ničemer uklonil in je bil tudi obsojen na smrt in dan za izvršitev razsodbe že določen. Sovjetska vlada ga je pa pomilostila, in sicer na predlog msgr. Ahila Rattija.

K. v. Lama.

Iz zunanje politike.

* Ureditev reparacijskega vprašanja je zdaj predmet intenzivnih razgovorov med Londonom in Berlinom. Nemška vlada svojega tozadavnega predloga še ni izgotovila; privatno se sliši, da namerava kot maksimum svoje plačilne zmožnosti označiti 20 milijard zlatih mark. Anglija pritiska na Nemčijo, naj to vsoto znatno zviša, ker se bo sicer ureditev vojnodškodninskega vprašanja zopet zavlekla in izzvala še hujše represalije od strani Francije. Francoski vladni listi izjavljajo, da se Francija v pogajanja sploh ne spusti, dokler Nemčija ne preneha s svojim odporom v Poruhrju in

sploši kažejo jako veliko nezaupanje do vseh nemških spravskih predlogov. Vendar pa »Figaro« piše, da bi sporazum ne bil izključen, ako bi Nemčija privolila v to, da Francija v svrhu zagaraniranja odplačevanja vojnodškodninskih obveznosti dobi izvesten del od dohodkov poruhrske industrije. Nemška javnost pa je jako neodoljiva in zato ni veliko upati od predlogov, ki jih nemška vlada v kratkem času predloži zaveznikom.

* Depopulacija Francije. »Journal Officiel« je 27. aprila priobčil končne statistične številke prebivalstvenega gibanja v Franciji za l. 1922. Število rojstev presega število smrtnih slučajev z 70.573 duš. Pred letom 1914. je parkrat število smrtnih slučajev število rojstev presegal in leta 1913. se je smatralo za zelo srečno, ker je izkazalo plus 58.914 duš. Sedanje številke bi torej ne bile ravno tragične, da bi se v njih ne kazala neka stalna tendenca. Kajti število rojstev leta 1922 je za 53.550 duš manjše nego leta 1921 in naveden plus 70.573 duš je pripisovati temu, da je število smrtnih slučajev leta 1922 za 7106 duš manjše nego leta 1921. Predvsem pa je treba upoštevati, da ostale države po vojni glede na prebivalstvo napredujejo. Nemčija je n. pr. imela l. 1921 plus 700.000 rojstev, Italija 460.000, Anglija pa 390.000 leta 1921. in 203.000 leta 1922. Leta 1923. bo za Francijo bržčas še slabše, ker zelo padajo poroke. Značilno pri statistiki 1922 je, da so primeroma najbolj narasli industrijski kraji in da na kmetskih tleh ne pojemajo samo vsled izseljevanja v mesta, ampak sama na sebi. Le Vandeja in Bretanja sta izvzeti. Posledica je, da se zmanjšuje poševna ploščina.

* Francija grozi Turčiji z vojno. Dočim konferenca v Lozani poteka še dosti povoljno, mobilizuje francoska vlada celo divizijo kolonijalnih čet in del svoje mornarice proti Turčiji. Novi francoski guverner za Sirijo, general Weygand, izjavlja, da je Francija pripravljena Sirijo z vsemi močmi braniti proti eventualnemu vpadu turških čet in je celo namignil, da je Grčija voljna ponuditi Franciji pomoč 180.000 mož. Ni še razvidno, kaj je pravi vzrok tega energičnega nastopa. Mnogi mislijo, da je Francija zelo vznemirjena zaradi gospodarskih koncesij, ki jih je Turčija podelila ameriški družbi Chester in da hoče na vsak način Turčijo prisiliti, da Franciji dovoli protikoncesije. Ako bi imelo priti do vojne,

Kdo je protidržaven?

(Na adresu »Slov. Naroda«.)

Na moj nedavni članek v »Slovenec«, s katerim sem malo posvetil v mračne kote Vašega delovanja in dokazal, da tisto, kar Vi dan na dan podtikate svojim političnim nasprotnikom, ravno Vi sami v najhujši meri počenjate in da ste dejansko Vi protidržaven in protinacionalni element, — dokaza, ki ga pravzaprav niti ni bilo treba, ker je to že davno sam spoznal vsak razsoden Slovenec — ste me počastili s psovko: klerikalni podrepnik! Dobro, kvitiram jo: če je to, kar sem v svojem članku napisal, »klerikalno podrepništvo«, potem sem pač »klerikalni podrepnik«. S ponosom sem to!

Ali bridke resnice, ki sem Vam jo povedal, s tistimi par ironičnimi opazkami in puhlimi frazami, ki ste jih posvetili mojemu članku v odgovor, niste ovrgli, in madeža, ki se danes drži prapore Vašega lista, na ta način nikdar izbrisali ne boste.

Vi se sklicujete na preteklost, na nekdanji Vaš boj za obstanek slovenskega naroda. Čast Vam v tem pogledu! Jaz sam sem povdarjal to častno tradicijo Vašega lista, ki se ji je od časa našega osvobođenja žalibog popolnoma izneveril in danes ruši, kar je nekoč gradil. Toda moj članek ni imel ničesar opraviti ne s preteklostjo ne s »klerikalci«, nego se je bavil edino z Vami, kakršni ste danes, in dokazal, da niste več glasilo, ki bi še smelo nositi ime »Slovenski Narod«, ker ste se postavili izven slovenskega naroda, in ker je Vaša pisava izza teh pet let dosledno protislovenska in slovenofobna, nasprotna vitalnim interesom in faktičnim težnjam slovenskega naroda.

V svoji refleksiji na moj članek ste zapisali tudi nekaj besed, ki bi se dale tolmáčiti kot nekaka — vsaj indirektna — izpoved slovenskega nacionalizma z Vaše strani. Z zadovoljstvom bi sicer vzel na znanje vsaj tako Vašo izpoved, ali moram Vam danes odreči moralno pravico, da izpovedujete slovenski nacionalizem, kateremu ste se slovesno odrekli in zoper katerega vodite vsa ta leta tako strasten in brezobziren boj.

Absolutno pa Vam odrekam vsako pravico, da se predstavljate kot glasilo »naprednih Slovencev« in da govorite v njih imenu, kajti z Vami ni danes niti eden napreden Slovenec — niti eden! Ne sklicujte se na svoje naročnike — tudi jaz sem Vaš naročnik, ali med nami že davno ni nič več skupnega. Vse, kar resnično napredno misli, čuti in deluje, vse

kar se smatra za jako neverjetno, Anglija Francije ne bo podpirala. Izjavila je namreč še pred nekaj dnevi, da Chesterjev projekt njenih interesov nič ne zadeva. Pač pa bi francoske vojaške odredbe mogle povzročiti nekoliko neprijetnega vznemirjenja na Balkanu.

* Rusija in Nemčija. »Lokalanzeiger« poroča, da se državna zveza nemških industrijcev pogaja s sovjetskimi ruskimi vlastodržci o velikopoteznem gospodarskem projektu, kojega podrobnosti še niso za javnost.

* Zmaga demokratov v Chicagu. V Chicagu je bil z ogromno večino glasov izvoljen za župana demokratiški kandidat William E. Dever. Republikanski kandidat, čegar stranka je imela doslej mestno občino v rokah, je popolnoma propadel. Sploh se javno mnenje v Ameriki zelo obrača proti republikancem zaradi njihove nesocialne politike; široki sloji so zelo razočarani nad Hardingom in mu odpovedujejo svoje simpatije. Predsednik Ameriške delavske federacije Samuel Gompers je javno izjavil svoje zadovoljstvo nad Deverjevo zmago v Chicagu in namignil, da bo prihodnje leto po vsej priliki tudi ameriška zvezna uprava prešla v demokratiške roke.

* Za popolari liberalna stranka. Te dni se je vršil v Milanu kongres italijanske liberalne stranke. V sklepnihih resolucijah se je kongres izrekel za zvestobo strankinemu programu, liberalni ustavi in reprezentativnim ustanovam, obenem pa naglasil potrebo lojalnega podpiranja Mussolinijeve vlade.

* Avstrijske železnice dobe kot mednarodnega nadzornika, oziroma svetovaleca slovitega angleškega železniškega strokovnjaka Akwortha.

* Madžarska propaganda v inozemstvu je jako živahna. Madžari se zlasti trudijo, da ustvarijo v krogih antante razpoloženje za rektifikacijo madžarskih meja. Zlasti je, kakor posnemamo iz tozadavnega članka Setona-Watsona v »Prager Presse«, madžarska propaganda razvita v Angliji, kjer neki dr. Aleksander Kriszticz izdaja v to svrhu revijo »The Hungarian Nation« in je v Oxfordu osnoval celo ligo prijateljev Madžarske. Ta je izdala že dve številki »Oxford Hungarian Review«, v kateri se obravnava zlasti slovaški in jugoslovanski problem z madžarskega stališča.

to se je odvrnilo od Vas in se strnilo v enotno fronto proti mračnjastvu in nazadnjaštvu, ki se osredotočuje v današnjem režimu in sistemu, kateremu Vi tako hlapčevsko služite.

Kako si upate imenovati se »napredno slovensko« glasilo Vi, ki zagovarjate samo metode najhujšega reakcionarstva, Vi ki se ne sramujete proti tistim, ki danes bijejo ustavni boj za elementarne pravice slovenskega naroda, klicati vislice in strojne puške, Vi ki propagirate samo nasilje, pravico pesti, teror in diktaturo? Kje se smete imenovati demokratiško glasilo Vi, ki dnevno grešite proti temeljnim načelom resnične demokracije; pravičnosti in svobodi? Kje se upate trditi, da ste državotvoren element Vi, ki hočete da se na vsak način in z vsemi sredstvi, magari s krvavimi, nadaljuje delo, ki se je v vseh teh letih izkazalo kot državo rušeče in uničujoče?

Vi neprestano vihtite zastavo jugoslovenske državnosti in narodne ideje. To je ravno tisti Vaš hokus-pokus, da se poslužim Vašega žargona. V resnici ste danes nasprotniki te ideje, ker ste pristali centralizmu, njenega grobokopa — kakor nam je žalostna izkušnja teh petih let zadosti pokazala. V tem tiči — da se poslužim Vaše stilizacije — Vaša protidržavnost in protinacionalnost, ki jo zakrivate pod plašč jugoslovenskega t. j. centralističnega stremljenja, o katerem je znano, da ga ljudje okoli Vašega lista redijo samo, ker bi se z njegovo pomočjo radi obdržali na krmilu. Vi ste danes »Jugoslaveni« zgolj iz strankarskih nagibov in interesov, a ne iz patriotizma, ker če bi bili le-to, potem bi stali danes tudi Vi v taboru ogromne večine slovenskega naroda, a ne — da govorim zopet z Vašimi besedami — zavrgli tradicij, kakor so jih učili naši veliki možje.

Vi pravite, da je za nas jugoslovenska država in njena nacija vrhunec slovenskega nacionalizma, in da ste srečni, da je slovenski čut v jugoslovanski državi in nacionalni zavesti dobil svoj vrhunec slovenskega nacionalizma, zakaj niste tam, kjer je danes vse, kar resnično slovensko čuti, in kjer je jugoslovanska država in narodna zavest čisto naravna in samoobsebi umljiva stvar, ki ne potrebuje nobenega povdarjanja, ne razlaganja, ne zagovarjanja? Zakaj se potem upirate državni tvorbi, v kateri bi slovenski čut našel popolno zadovoljstvo, zadobila jugoslovanska zavest svoj naravni razmah, država pa pravo življenjsko silo, ki jo danes nima?!

No, na kraju kraja — čast in hvala Vam! — sami priznavate, da je sedanj

državni ustroj, v čegar obrambo kličete nad nas vislice, puške in celo pest Sokolsko — zlo, a krivdo vsega zla zvrčate na »nesposobno, nemarljivo in brezdelno inteligenco« in pišete: »Indolencija slovenskih outsiderev je povzročila da so Srbi zaman čakali v Beogradu na pomoč treznih, kulturnih Slovencev in da so morali sami urejevati državo. Slovenski outsider je tisti, ki se je izločil sam, prostovoljno, namenoma, samohotno iz javnega življenja in ki je trudopolno, naporno, težko bridko in vseprej kakor hvaležno javno delo odbil od sebe.«

Temu nasproti konstatiram:

1. da Vi pri vsaki priliki oznanjate, da ste glasilo slovenske inteligence, a da so v nasprotnih taborih samo neuke in neumne mase — torej se po Vaši trditvi tista »nesposobna, nemarljiva, brezdelna« inteligencija nahaja v Vašem taboru;

2. ni res da so Srbi zaman čakali v Beogradu na pomoč treznih, kulturnih Slovencev in da so morali sami urejevati državo; ampak znano je, da so Srbom prav pridno pomagali urejevati državo Slovenci a la gg. Kramer, Žerjav, Kukovec & Co., ki so se po pripovedovanju Srbov najbolj zavzemali za centralizem, — torej so po Vaših besedah to samo netrezn in nekulturni Slovenci;

3. ni res, da se je slovenski outsider izločil sam, prostovoljno itd. iz javnega življenja, in odbil od sebe javno delo, temveč res je, da slovenskega outsidereja, ki ni hotel trobiti v centralistični rog, k javnemu delu in urejevanju države sploh niso pripustili nego ga odrinili, in da ta slovenski outsider še vedno željno čaka, kdaj bo mogel tudi on sodelovati. Seveda pri sedanjem državolomnem sistemu sodelovati ne bi hotel ni za zlate pare.

Slovenski Outsider.

Politične vesti.

† Narodni interesi. Pod pretvezo, da ščitijo narodne in državne interese, uganjajo demokrati v Sloveniji in dete demokratske stranke, organizacija »jugoslovanskih nacionalistov«, politične orgije. Vzeli so nacionalno čuvstvovanje v zakup in kdor ne soglaša z njihovimi političnimi in nacionalnimi pustolovščinami, ga krstijo za protinarodni in protidržavni element. Mi smo trdili, da njihova nacionalna politika ni vredna piškavega oreha in da je za Slovence in državo pogubonosna, nasprotno politika SLS odgovarja interesom tako slovenskega naroda kakor države. V štev. 12. »Nove Evrope« se je oglasil g. dr. Leonid Pitamic, brez vsakega dvoma objektivni presojevalec, z dvema razpravama (Razgraničenje države in Naša severna meja), v katerih opisuje delo razmejitev komisije na naši severni meji in razpravlja o zaščiti obmejnih krajev Slovenije. G. Pitamic prihaja v svojem vseskozi stvarnem izjavljanju do zaključka, da se nemštvo oziroma nemškutarstvo na Stajerskem pod svojim gospodarskim razmahom krepi in prodira, da je marsikatera slovenska firma le krinka, pod katero se skriva nemški kapital in nemški sodelniki, da je vsako nasilno postopanje proti temu pojavu nevarno in krivično, da pa ne smemo renegatstva umetno gojiti. Tako umetno in nevarno sredstvo je občinski volivni red (v kolikor so ga demokrati izpremenili), ki daje relativno najmočnejši stranki ne le absolutno, temveč kvalificirano večino. Sem spada dalje kreiranje posebnih oblasti na Stajerskem. Zato je edino prava politika tudi na naši severni meji pravična doslednost in dosledna pravičnost, najslabša politika pa nasilje na eni strani in umetno favoriziranje narodnega odpadništva na drugi strani. Če je po vidovdanski ustavi ustanovitev dveh oblasti v Sloveniji neizogibna, se bo morala pač ustava spremeniti. Pripušča pa možnost, da se ustanovi v Mariboru ali v Celju ekspozitura pokrajinske politične oblasti v Ljubljani z obligatornimi uradnimi dnevi ljubljanskega pokrajinskega šefa v Mariboru, torej nekoliko spremenjeni predlog g. dvornega svetnika Šukljeja v našem listu. Tudi tehtna beseda g. dr. Pitamica o tej stvari potrjuje, da je bila politika SLS pravilna.

† Le čevlje sodi naj kopitar! V »Slovenskem Narodu« daje nekdo Hrvatoma nauke. To veselje se lahko vsakomur privošč, kdor razmere res pozna. »Narodov« člankar jih pa čisto nič ne, sicer ne bi tako omalovaževal avtonomije, ki jo je Hrvatska svojčas imela. Bila je to v formalnopravniem oziru taka avtonomija, kakor je ni imela nobena druga dežela v monarhiji in je v mnogih ozirih bila tako široka kakor ona bivših nemških zveznih držav. Bila pa je tudi dejanska velikega pomena in hrvatski sabori ali pa tudi samo »varmedžec« so bili faktor, preko katerega je bilo jako težko iti. »Narodov« člankar bržčas nikoli ni imel v roki kakšne zgodovine hrvatske kraljevine, sicer bi tudi ne trdil, da je bil vsak ban kratkoma tuj eksponent. Bilo je veliko banov, ki so dali tako Pešti kakor Dunaju jako trde orehe zobati in kojih narodna zavest ostane za veke zapisana v jugoslovanski zgodovini. Da so se hrvatski av-

tonomistični zastopi, ki so v notranjem okoliščini bili naravnost neodvisni, še sosa udinjali peštanskemu centralizmu, je kriva taista hrvatska inteligencija, ki je takrat prodajala svoj narod budimpeštanski magnatokraciji, danes ga pa belgrajski čaršiji. Vsi izdajavei hrvatskega naroda pod Stefanovo krono so danes najnavdušenejši jugoslovanski demokraci. Če bi pa bil vladal v zagrebškem saboru hrvatski seljak, bi nikoli ne bilo Khun-Hedervarya.

+ V čem je »Slov. Narod« dosleden. En stalen neizpremenljiv znak »Naroda« vendar ima, vsak dan namreč koga denuncira. Danes n. pr. je naznanil gospodu drž. pravniku kar vse učitelje, pristaje SLS, ki da gaziyo svojo prisego kralju, dinastiji in državi že samo s tem, da niso pri narodnonapredni ali demokratični stranki. Bebu nikoli ne manjka dokazov, tako tudi ne »Narodu«, seveda so ti dokazi njegovega besedstva vredni. SLS namreč, tako piše »Narod«, ministre Jugoslavije smatra samo za »takozvane« ministre, kralja samo za »srbskega« kralja, dinastijo za »krivoversko«, državno upravo za »ničvredno« itd. itd. — Kdor to piše, gotovo nima v redu takozvane ščitne žleze, koje normalno delovanje je, kakor je znano, neobhodno potrebno za zdravo funkcioniranje možgan. — Ali gospodov, kakor so dr. Ravnihar, dr. Tavčar, dr. Vodusek in dr. Triller, ki imajo odločilno besedo pri tem listu, ni nič sram take idiotske pisave?

+ Intrige na dvoru. »Vreme« poroča iz radikalnih krogov: »Mi vemo pozitivno, da je g. Sv. Pribičević že pred 13 dnevi kroni svetoval, naj reši krizo brez parlamenta. V tem smislu je on stalno deloval. Dobili pa smo obvestilo z najvišjega mesta, da se ne misli kreniti na pot, ki jo je predlagal Sv. Pribičević. Radikalna stranka se bo vsem takim poskusom odločno uprla.«

+ »Hajka« in Belgrad. Pred nekaj dnevi se je belgrajsko »Vreme« precej obregnulo na one liste — med te spadamo tudi mi — ki so nekoliko bolj na debelo potipali proslulo belgrajsko »cincarijo«. Takrat se je »Vreme« povzpelo do trditve, da je »belgrajska čaršija in belgrajska »porodica« isto, kar je srbski narod! Na ta izjavljanja »Vremena« odgovarja zagrebška »Slobodna Tribuna« prav umestno to-le: »Ugledni srbski zgodovinarji so dokazali, da je skoro vsa belgrajska »čaršija« (veliki trgovci) cincarskega izvora. Sicer res prevladuje danes v Belgradu narodni element, toda čaršija hoče vsemu udariti svoj

pečat. To čutiyo tudi Srbi sami. Čaršija hoče napolniti s svojim duhom vso našo politiko, in za to je našla dovolj pokornih agentov (n. pr. slovenske demokrate, op. ur.). Čaršije pa ne vodijo idealni motivi, ampak njena samogoltnost... Pri vsej stvari ne gre za diletantizem, ampak za zlobne namene. Ni diletantizem, če mora Narodna banka služiti le interesom čaršije. Ni diletantizem, če mora služiti Državna hipotekarna banka le interesom čaršije. Ravno sedaj išče država posojilo v Švici za Hipotekarno banko (»Upravo fondova«), ki naj pokrije predvsem potrebe Belgrajčanov... Ravno take stvari povzročajo nezadovoljstvo in zato se »Vreme« naj nikar ne čudi, če vidi široka javnost v čaršiji nevarnost za državo.« — Tem izvajanjem »Slobodne Tribune« nimamo ničesar pristaviti. Res je vse od prve do zadnje besede. Zato pa vprijeti baš sedaj vsi v službi »čaršije« oziroma »porodice« stoječi listi na »prečane« kot divji, ker vidijo, da »prečani« spregledujejo — izvzemši seveda slovenske demokrate okoli »Naroda« in »Jutra«.

+ Francoski glasovi o sedanji krizi. O zadnji krizi sta pisala dva ugledna francoska lista »Journal des Débats« in »Revue des deux mondes«. »Journal des Débats« je pisal bolj v »belgrajskem« smislu, zato njegovih izjavanj ni vredno ponatiskovati, ker itak vemo iz pravega originala, kaj misli in pravi Belgrad. Zanimivejšje pa je, kaj piše v »Revue des deux mondes« slovití René Pinon: »Alarmantni znaki se pojavljajo v izidu volitev z dne 18. marca. Značaj strank je v glavnem regionalističen (pokrajinski), plemenski, verski in krvni. Stapanje različnih elementov jugoslovanskih ni napredovalo: 111 poslancev energično zahteva revizijo ustave v smislu avtonomizma in federalizma. To je uspeh politike pretiranega centralizma, nespretnega in nesrečnega unitarizma, ki ne upošteva niti verske svobode... Še je čas, da se reši edinstvo treh vej jugoslovanskega debela, toda čas je tudi, da se spremene vladne metode... Francozi, ki so bili od nekdaj prijatelji Jugoslovancov, imajo pravico, da povedo, da jugoslovanskega edinstva ni stvorila samo moč srbskega orožja, ampak tudi prostovoljni pristanek plemen s podporo zaveznikov... Ako hočejo, da bo edinstvo dolgotrajno, ne sme biti s silo vbito v glavo, ampak sprejeto od src.« — Čitanje članka gosp. René Pinona toplo priporočamo »Narodu« in »Jutru«.

napačni poti. Če misli kdo drugi, da skupni domovini na kak drug način bolje služi, če misli, da je blagor domovine zagotovljen v kaki drugačni formi — svobodno; naj dokaže! Terorizirati prepričanja celokupnega naroda z brahijalno silo — je zadnji in najslabši argument, ki sam sebe uniči. Zato — videant consules!

— Davčne številke citira »Slovenec«. To »Jutro« ni prav. »Jutro« je mnenja, da so vse od nas navedene številke napačne, vse je izmišljeno narejeno samo zato, da si »olajšamo zagrebški greh«. V naših številkah »ni temeljitosti in ni objektivnosti«, kajti vse, kar mi porabimo, plača samo Srbija in Belgrad. Srbija je plačala, kakor pravi »Jutro«, 1. 1919. 12 milijonov dinarjev davka, 1. 1923. pa že v prvih šestih mesecih 72 milijonov dinarjev. Da je majšele peti mesec, to nič ne stori. Državni nameščenci stanejo državo letno 3 milijarde, od katerih dobe uradniki v Sloveniji najmanj 300 milijonov, pravi »Jutro«. Tega pa le niti »Jutro« ne trdi, da plača te 3 milijarde — Srbija in Belgrad, ampak »država«. Sploh vse, kar je povedal »Slovenec«, je »igra s številkami«. Da, priznamo, igra je to, ampak za Slovenijo jako žalostna igra. Številke, ki jih navaja »Slovenec«, niso iz mezinca izsesane, ampak temelje na solidnih in zelo natančno ugotovljenih podatkih. Dalje mi tudi nimamo nobenega interesa »igrati se s številkami«, kakor se »Jutro« res igra, ker je nam na tem, da se enkrat za vselej točno ugotovi, kdo pije in kdo plača. »Jutro« pa ima namen, vedno in vedno zagotavljati, da je Slovenija pasivna, ker hoče na tej predpostavki zidati dalje, namreč da Slovenija mora pred Belgradom tudi iz finančnih ozirov na kolena, samo da bi slovenski demokratje s pomočjo Belgrada in pod vzvišeno patronanco Sv. Pribičevića mogli tepsti slovenske »klerikalce«. »Slovenec« že mori Slovence brata — je zapisal Prešeren, »Jutro« ga pa še sramoti poleg ubijanja. V toliko so slovenski »naprednjaki« napredovali od onih, ki jih opisuje Prešeren.

— Povišane cene za premog. Prejšnje čase, ko so hoteli premog podražiti, so bile velike debate v naši javnosti in se ni pustilo Trboveljski premogokopni družbi kar meni nič tebi nič povišati cene za premog. V tej kampanji se je predvsem odlikval »Slovenski Narod«. Odkar pa je prešla Trboveljska premogokopna družba v sfero Praprotnikove banke, se cene premoga stopnjama zvišujejo, ne da bi demokratični listi znižili besedice. Dne 1. marca se je premog vseh vrst podražil za okoli 10 odstotkov, s 1. majem pa za 16 odstot-

kov. Naročnike so pa čisto enostavno avizirali, da so se cene zvišale vsled tega, ker so se zvišale delavske mezde; kdaj so se zvišale in za koliko, to pa se ne ve. Pozivljamo pokrajinsko upravo, da se za to zanima!

— 1. maj na Čehoslovskem. Čehoslovsko naučno ministrstvo je objavilo odlok, da je 1. maj pouka prost dan.

— Umor. Grozen dogodek se je izvršil v Polomu (Ebenthal). Župan J. Lobe, posestnik in gostilničar v polomu je z lovske puške ustrelil svojo ženo na dvorišču svoje hiše. Zadel jo je v srce, da je bila na mestu mrtva. Pokojna je bila doma iz Tržiča, blaga skrbna mati 4 otročičev, bila je v blagoslovljenem stanu. Kaj je moža nagnilo do tega strašnega dejanja, bo pokazala preiskava; bil pa je zelo vdan alkoholu. Isti čas je sin mesarja Pestla pri Stari Cerkvi oklal dva Slovence v Seču, da so ju morali prepeljati v bolnico. Zopet alkohol.

— Stepe in polsepe otroke do 10. maja prijaviti v mestnem ekspeditu na magistratu, da se jim omogoči potrebna šolska naobrazba.

— Prosvetno društvo na Homen vprizori v nedeljo, dne 6. maja ob pol 4. popoldne igro iz Kristusovih časov »Ben Hur«. Ker je igra zelo zanimiva in ena izmed najlepših zgodovinskih iger in bo nudila obilo zabave, so vsi prijatelji dramatičnih predstav vljudno vabljeni.

— Za kopalnice Pistyan je dovolilo čehoslovsko zunanje ministrstvo 50 odstot. znižanja vizuma za vse goste iz Jugoslavije, ako tozadevno prosijo pri zahtevi vizuma.

— Opozorjamo na oglas tvrdke Schuster v današnjem listu.

— Za avtomobiliste. Naše avtomobiliste opozorjamo, da se podjetje Jugo-Auto dr. z o. z. preseli v svoje lastne prostore v Ljubljani, Dunajska cesta št. 36 (nasproti mitnici). Podjetje je strokovno kar najbolje urejeno ter more zadostiti vsem avtomobilističnim potrebam. Več v oglasu.

— Čevlje kupujte od domačih tovarov tvrdke Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg št. 20, ter Aleksandrova cesta št. 1. 3322

Štajerske novice.

š Maribor. Pri tvrdki Dervošek v Leitersbergu so se vršila zadnji teden pogajanja med delavstvom in podjetnikom za zboljšanje plač. Vse delavstvo je pristopilo pretekli teden k Jugoslovanski strokovni zvezi ter naprosilo organizacijo in poslanca Zebota za posredovanje. Včera j dopoldne so se vršila končna pogajanja — ki so ugodno uspela. Podjetnik je zvišal plače za 15 odstotkov.

š Otvoritev telefonske centrale v Apačah. Pri pošti Apače je bila otvorenjena dne 28. marca t. l. telefonska centrala z javno govornico za krajevni in medkrajevni promet z omejeno dnevno službo. Brzojavke iz Apač in za Apače se posredujejo po telefonu.

Gospodarstvo.

g Jubilej dela. Te dni praznuje znana tovarna nogavice in pletenin M. Franzl in sinovi v Ljubljani na Privozu št. 10 petintridesetletnico svojega obstoja. Ta tvrdka je prva in najstarejša te vrste v Sloveniji in najbolj priljubljena pri vseh trgovcih radi svojih solidnih izdelkov in zmernih cen. Zato tudi krije potrebe ljubljanskih trgovcev grostov in Slovenije skoraj sama. Tovarna ima v obratu pogon Vkljub veliki konkurenci inozemstva in tukajšnjih obrtni in davčni oblasti ne prijavljenih izdelovalcev je tvrdka M. Franzl in sinovi povsod tako vpeljana, da zahtevajo po trgovinah podeželjski odjemalci le »Franzlove« nogavice, ker so jim najbolj trpežne in vsled tega najcenejše. Tvrdki iskreno čestitamo k jubileju in želimo, da bi se razvijala še nadalje tako lepo kot doslej ter jo najtoplejše priporočamo.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 455 Din, ječmen 320 Din, oves 290 Din, Subotica 290 Din, koruza 257.50—262.50 Din, pšenična moka št. 0 670—690 Din, št. 2 650 Din, št. 6 595 Din, št. 7 450 Din, mekinje 155 Din. — Tendence mirna.

g Kaznovani trgovci in denarni zavodi valed prestopka v poslovanju z devizami in valutami. Finančni minister je kaznoval vsled prestopka v poslovanju z devizami in valutami sledeče denarne zavode odnosno trgovce: Stjepan Komarič, trgovec iz Cirkvenice, za 3000 Din, Edvard Špicer, trgovec iz Zagreba, 25.000 Din, tvrdka Lidije Kosulić iz Pančeva 5000 Din, štedno in kreditno združenje iz Zombolja 10.000 Din ter trgovec Ant. Marka iz Kotora s 1000 Din.

g Državni kurz tujemu denarju za mesec maj je določen sledeče: napoleonor 336 Din, zlata turška lira 413 Din, angleški funt 442 D. dolar 95 Din, 100 franc. frankov 631 Din, 100 švic. frankov 1750 Din, 100 drahem 112 Din, 100 lir 470 Din, 100 mark 0.37 Din, 100 šil. K 283 Din, 100 o. kron 1.90 Din, 100 lei 45 D. 100 bolg. levov 72 Din, 100 peset 1.458 Din, 100 hol. goldinarjev 3.724 Din, 100 danskih kron 1.798 Din, 100 a. kron 0.13 Din, 100 polj. mark 0.23 Din. — Po teh kurzi se bo vršil tudi obračun glede pristaniških pristojbin.

g »Telegrafija«, čehoslovanska tvornica za brzojavne in telefonske aparate, delniška družba v

Pragi, je imela dne 23. aprila svoj občni zbor ob navzočnosti ministrskega svetnika Para. Zaradi poostrene konkurence in splošne gospodarske krize, se je boril obrat z velikimi težkočami. Kljub temu se je upravi posrečilo, doseči skoraj isti uspeh kakor prej to leto, k temu pa je pripomogla zlasti zvišana eksportna delavnost te delniške družbe. Čisti dobiček znaša 1.630.546 š. K. Izplačala se bo 10 odstot. dividenda, t. j. 20. š. k. na delnico.

BORZA.

Carib. 30. aprila. (Izv.) Devize: Pešta 0.1025, Berlin 0.0186, Italija 27.10, London 25.56, Newyork 551.50, Pariz 37.20, Praga 16.3750, Dunaj 0.007725, Sofija 4.10, Belgrad 5.69, Varšava 0.0117, Holl. 215.45. — Valute: n. a. K 0.007725.

Dunaj. 30. aprila. (Izv.) Devize: Pešta 71025, Pariz 4784, Praga 2117, Zürich 12885, Sofija 527.50, Belgrad 739, Varšava 150.

Zagreb. 30. aprila. (Izv.) Devize: Pešta 1.84, Berlin 0.3275—0.3350, Italija 4.79—4.81, London 451—451.75, Newyork (98.50) 96.75—97.50, Pariz 6.5750—6.6250, Praga 2.89—2.91, Dunaj 0.1365—0.1375, Zürich 17.70—17.75, Bukarešt 46.50—47.50, Varšava 0.21—0.2150. — Valute: lira 4.73—4.75, dolar 95—95.75, fr. frank 6.50—6.55, n. a. K 0.1360—0.1370.

Ljubljanske novice.

lj Fiasco orjunaške manifestacije. Od Svetozarja Pribičevića naročena manifestacija sile in moči Orjune v državi je v nedeljo v Ljubljani doživela popolno fiasco, tako da je pokazalo vso klavernost te organizacije. Klavirno in s pobešenimi glavami, sprti med seboj so se vračali iz Ljubljane sem došli Orjunaši z dežele. Po gostobesednih in bahaških poročilih »Orjune« so mislili, da bodo Orjunaši Ljubljano kar preplavili in v prah zdrobili. Ko so pa prišli v Ljubljano, se je z Orjunaši izven Ljubljane vred zbralo okrog 130 mladenčev, večinoma pod 15. letom, torej odrasla otročad iz gimnazij, trgovske šole, srednje teh. šole itd., je korakala brez vsakega navdušenja, potlačena v Zvezdo na manifestacijo. Eden je nosil prepasan revolver, kar policija ni videla, oziroma ni smela videti. Zvezdo so si izbrali mladenči, ker je bil tam napovedan promenadni koncert, ki je vedno dobro obiskan. Tako so mislili dobiti mnogo »manifestantov«. Občinstvo pa se je jezilo, da so mu kvarili govorniki, ki se sicer niso prav nič slišali. Vžitek koncerta. Če mladina hoče imeti svoje kolofokartije, naj si izbere zeleno jarno ali kakršenkoli prostor, naj pa ne moti koncertov, za katere je občinstvo godbi dravske divizije zelo hvaležno. Videl se je, da se odrasli ljudje sramujejo v javnosti pretepaške »Orjune« in so se njeni pogoreli »manifestacije« odtegnili. Samo »Slov. Narod« je videl »veliko manifestacij«. Oblastni odbor Orjune za Slovenijo« je odposlal v imenu teh 130 mladenčev na »veliki nacionalistični miting« v Belgradu pozdravno brzojavko za 15.000 organiziranih nacionalistov. Po tej popolnoma neuspehi manifestaciji so se Orjunaši takoj razšli, ker jih je bilo sram, v sprevedu po Ljubljani kazati teh 130 — pardon 15.000 manifestantov, v razne gostilne, odkoder so v temni noči zopet prilezli na ulico, kar jih ni odšlo iz Ljubljane. Napadli so več pasantov. Tudi v Celju se je orjunaška mladina vedla nasilno in oblastno. Prehod pod južno železnico v mesto pri Voglajni je zasedla, zabranila ljudem vsak prehod, ter je ovirala promet in se vadila v streljanju. Kako dolgo bo ta mladina še terorizirala pošteno javnost, ne da bi oblast z mezinem ganila!

lj Napad »Orjune« na mirnega gosta. V noči od nedelje na ponedeljek so Orjunci pred hotelom Strukelj v Dalmatinovi ulici pretepli arhitekta Belca, kateri je pri Struklju prenočeval. Belce je zvečer večerjal pri Struklju in se ni zmenil za pesmi, ki so jih Orjunci prepevali in tudi ni med njihovim petjem vstajal, kar je zbudilo jezo na Belca. Po večerji je Belce odšel nič hudega sluteč v kavarno, medtem so pa Orjunci čakali nanj. Ko se je Belce vračal ob 1. uri zjutraj spat, so ga Orjunci napadli in pretepli. Po naših informacijah je bila navzoča pri pretepu tudi policija, ki je pa svoje poslovanje baje omejevala na to, da je legitimirala voditelja orjunskega napadalec, ki sta bila, kakor se nam zatrjuje, inženjer Redek in akademik Janič. Več ljudi, ki so bili nadlegovani po orjunaških kričanjih, nam je zatrjevalo, da je bila policija proti Orjunašem precej pasivna, kar si razlagamo iz okolnosti, da so Orjunaši oboroženi s samokresi in z ročnimi granatami, a policija le s sabljami in s samokresi, morda pa tudi nima naloga za potrebno energično postopanje.

lj Na naslov gradbene direkcije. Ljubljanci se z vsemi silami borijo, da bi se odstranile z ljubljanskega polja smodnišnice, ki pomenijo veliko nevarnost posebno za bližnjo okolico. Sedaj se nam obeta nova nevarnost. V trikotu tik med kamniško železnico in Vodovodno sesto par sto korakov od mestnega vodovoda v Klečah namerava neka čifutska tvrdka iz Zagreba zgraditi velika skladišča za petrolej in bencin. Čudimo se, da sta mogli železnica in občina Ježica privoliti v to. Ljubljanske

mestne občine pa menda niti vprašali niso. Ker je gradbena direkcija svoj čas prepovala graditi hiše v tem okolišju, bo menda vendar tudi sedaj nastopila proti zgradbi takega skladišča na kraju, kjer je najlepši prostor za razvoj mesta. Sicer je pa tudi ljubljanski vodovod v nevarnosti.

Ij Nabava novih zvonov za podružno cerkev sv. Jerneja v Spodnji Šiški. Kakor drugod, tako se je tudi v Spodnji Šiški začutila nujna potreba nabave novih zvonov, katere nam je ugrabila vojna. V to svrhu se je v nedeljo, 29. t. m., že pri jutranji službi božji faranom razložila s prižnice ta zadeva; ravno tako pri sv. maši ob 10. uri. Katehet p. Beneš Krakar je v svojem vabilu izvajal sledeče: Človeku, ki je od rojstva v svojem domačem kraju 20, 30 ali celo več let, se zdi v drugem kraju tuja, ne more se udomačiti in uživati, preveč je zrasel z domačijo v eno celoto; ravno tako se godi nam Šiškarjem: Smo sicer doma, a pogrešamo milih glasov zvonov, ki so nam oznanjali vesele dogodke, ki so pa tudi spremljali naše drage na zadnji poti. Vsaka hrbovska vas si je že omislila zvonove, in mi Šiškarji, ki smo vedno precej dali na svoj ponos, naj bi zaostajali? Nel Zato se strinimo, sestavimo odbor delovnih mož in pokazimo, da nismo zadnji. — Govornik je nato povabil n asestaneke vse navzoco brez razlike političnega prepričanja — ker kristjani smo vsi —, da se sestavi tozadeven odbor. Šiškarji so se — vsa čast — zbrali v obilnem številu, in iz zastopnikov hišnih posestnikov, kmetovalcev, uradnikov, obrtnikov in železničarjev se je izbral odbor, ki je prevzel častno nalogo, da nabavi podružnici sv. Jerneja še letos nove bronaste zvonove. Predsednik odbora je g. Jernej Stele, posestnik in vinski trgovec. Podpisani odbor daje to dejstvo na znanje občinstvu in vsem prijateljem Šiškarjev, da to akcijo po možnosti podpirajo in se potrudio, da se v kratkem tudi uresniči. — Odbor.

Ij Konvencij. V sredo, 2. maja, ob petih popoldne sestanek katechetov. Na sporedu je nadaljevanje zadnjega referata. — Hkrati se določijo dnevi za prejem sv. zakramentov.

Ij Poroka. V cerkvi sv. Petra se je v nedeljo, dne 29. aprila t. l. poročil gosp. Avgust Habjan z gđ. Tončko Storož.

Ij Da se neustraženo kupujemo občinstva, je gremij trgovcev odredil, da bodo danes vse trgovine odprte od 8.—10., potem pa se zapro za cel dan. — Načelnik gremija.

Ij Zveza za tujski promet (Tourist-Office) se je preselila iz dosedanjih prostorov Dunajska cesta 18 na Velesej, Gospodarska cesta paviljon D, kjer začasno do nadaljnjega uraduje.

Ij VII. sestanek znanstvenega odseka Slov. zdravniškega društva v Ljubljani se vrši v sredo, dne 2. maja ob 5. popoldne v predavalnici bolnice za ženske bolezni. Dnevni red: Ginekološko-porodniške demonstracije.

Ij Državni nameščenci zlasti pisarniški sluge žužne in državne železnice so vabljani na sestanek v Rokodolskem domu v sredo 2. maja ob 7. zvečer. Poročata podžupan dr. Stanovnik in obč. svetnik Jože Pirc. — Vsi polnoštevino! — Odbor.

Ij 1. maj na Rožniku. Operni zbor nar. gledališča v Ljubljani priredi na ta dan običajni majniški izlet na Rožnik. Ob 9. bo sv. maša pri kateri sodeluje celokupni operni zbor. Po maši prosta zabava s petjem in godbo. Na izlet se p. n. občinstvo in vsi prijatelji gled. igralcev vlijudno vabijo. Izlet se vrši ob vsakem vremenu.

Ij Društvo najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborovalja seja v sredo dne 2. maja t. l. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritlično, desno.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ivan Mastnak, delavec, 28 let. — Rudolf Repnik, rejenc, 2 meseca. — Gabrijela Prijatelj, sirota, 2 meseca. Ivan Rožman, poročnik, 50 let. — Marija Trojar, sirota, poldrugo leto. — Miroslav Košenina, hiralček, 8 let. — Josip Vovk, občinski ubožec, 79 let. — Fran Tavčar, sin žrjav. mojstra, 5 dni. — Fran Fink, delavec, 29 let. — Maks Simenc, dijak, 18 let. — Emilija Šegulin, sirota, 4 meseca. — Stanko Tudičina, železničarjev sin, 2 meseca. — Danilo Kovač, laborantov sin, 6 tednov. — Frančiška Lukež, žena poš. račun. oficijala, 28 let. — Josip Kovačič, uradni sluga v p., 61 let. — Marija Tovornik, novinica pri usmiljenkah, 22 let. — Uršula Kobale, bolniška sestra, 59 let.

Ij »Jaz sem tle >Orjunc« je kričal v nedeljo ponoči v Jeranovi ulici znani bivši fjakarski pomočnik Adolf Švénthner in tolkel po vratih. Gospodinja, krepka Trnovčanka, katere mož je pred do-

bro uro sitnemu Dolfeju pri Sokliču drastično s povdorkom namignil, naj preveč ne sitnari, si je šla »Orjunc« ogledat in mu je na trnovski način zavezala jezik, kar je Dolfeju tako imponiralo, da je utihnil. Polivali so ga s mrzlo vodo, toda Orjunc se ni ganil. Šli so policiji naznaniti, da je Dolfe najbrž mrtel, pripeljal se je celo rešilni voz, toda ko so ljudje odšli, je Dolfe vstal od mrtvih in hitel urnih krač na stražnico, pred katero ga je čakal rešilni voz. »O, kar v bolnišnico me peljite, voznjo bom že plačal!« je zaklical Dolfe, toda magistratni organ, kateri spremlja rešilni voz, si je ogledal Dolfeja od nog do glave in mu končno naznanil svoj sklep: »Po navodilih smem le >stežkec slušati« peljati v bolnišnico. Vi pa imate tako bolezen, da boste zdravi kakor riba, ko se boste prespalili! In brez »Orjunc« sta konja odpeljala rešilni voz v »Mestni Dom« nazaj.

Ij Šivalni tečaj prirodi Zveza delavk v Krekovi prosveti. Pričetek 2. maja ob pol 7. zvečer.

Ij Bistra, kristalno čista voda, planinski zrak in skrbna priprava napravijo »Pekatec« za to, kar so: prava delikatesa. So najcenejše, ker se zelo nakuhaajo.

Ij »Kino Ideal« predvaja senzacijski film v treh delih »Doživljaji Robinsona Crusoe«, v kateri igri igra glavno vlogo znani igralec Harry Myers. Film je sestavljen temeljem anako se glasečega romana od znanega angleškega romanopisca Daniela Defoe, ter je le priporočati vsakemu, da gi ga ogleda. Roman kot tak je preveden v vse kulturne jezike in je dosegel pisatelja z njim svetovno slavo. Ker je skoraj vsak inteligent v mladih letih ta roman bral, ga bode gotovo zanimalo istega videti v filmu. Slike so krasne, občudovanja vredni naravni posnetki in je dovoljeno obiskovanje tudi mladini.

Predvajanje I. dela traja od 30. aprila do incl. 2. maja, II. dela od 3. do incl. 6. maja in III. dela od 7. do incl. 9. maja t. l. Glede na dolžino filma in pa da se kolikor mogoče slike jasno in precizno kažejo, osobito pa da se predstave zamorejo točno ob napovedanem času vršiti, je vodstvo odredilo, da se vrši dveurni program, ter je pričetek prve predstave ob 8. uri, potem 5. 7. in 9. uri. Izreco se opozori stariše, da je mladini dovoljen dostop samo k prvima dvema predstavama, k zadnjima dvema pa ne. — Slavno občinstvo se prosi za točen dohod k predstavam, ker prihajanje med predstavo moti predstavo. 2589

Ij Policijska kronika. Pavlini Matue v Prisojini ulici št. 1 je bila ukradena listnica z vsebino 20—30 kron, 2 zlata prstana, okrašena z briljanti. Matueva je oškodovana za 30.000 kron. — Z dvorišča na Starem trgu št. 9 je bila Josipini Predalič ukradena obleka, vredna 4000 kron. — V prenočišču Novi svet je nekdo ukradel mehaniku Matiju Podjednu obleko in denar. Podjed je oškodovan za 3650 K.

Narodno gledališče.

OPERA.

Torek, 1. maja: SEVILJSKI BRIVEC. — Red D. Sreda, 2. maja: Zaprtlo. Četrtek, 3. maja: Premiera Čajkovskega opere EVGENIJ ONJGIN. — Red A. Petek, 4. maja: JANKO IN METKA. — Red E. Sobota, 5. maja: Gostovanje operne pevke Marte Pospisilove. CARMEN. — Izven. Nedelja, 6. maja: V korist Udrženju vojnih invalidov. CAROSTRELEC. — Izven.

DRAMA.

Torek, 1. maja: Zaprtlo. Sreda, 2. maja: ČREŠNJEV VRT. — Red C. Četrtek, 3. maja: Zaprtlo. Petek, 4. maja: Premiera Shakespearjeve komedije KAR HOCETE. — Izven. Sobota, 5. maja: Ob štirih popoldne dijaško predstava po znanih cenah: OTOK IN STRUGA. — Izven. Nedelja, 6. maja: OTHELLO. — Izven. Ponedeljek, 7. maja: KAR HOCETE. — Red B.

Pri predstavi opere »Seviljski brivec« v torek, dne 1. maja poje volgo Figara g. Lavar.

Zdravstvo.

Ježica pri Ljubljani. Zdravstveni odsek za Slovenijo je otvoril zdravstveni pouk v soboto zvečer na Ježici s predavanjem o čuvanju zdravia. Žrtve, ki jih vsako leto tudi v naša občini zahtevajo razne nalezljive bolezni in dejstvo, da v večini slučajev bolniki ravno vsled nepoučenosti iščejo zdravniško pomoč šele v zadnjem štadiju bolezni, priča, da enaka predavanja zelo potrebna in hvaležni moramo biti zdravstvenemu odseku, da je prišel na to lepo idejo. Polna dvorana občinstva, ki je pazno sledilo zanimivemu pouku g. predavatelja, zdravstvenega nadzornika dr. Ivo Pirca, kaže, da ljudstvo umeva veliko važnost in potrebo zdravstvenega pouka, da hrepeni po njem. Gospod predavatelj je tekom predavanja predvsem seznanjeval poslušalce z bacili kuge modernega časa — jetike, ki je vsaj v Jugoslaviji največja socialna

kuga, ki pomori in uniči več ljudi nego vsaka druga nalezljiva bolezen. Na podlagi kinematografskih slik s kinoaparatom zdravstvenega odseka nam je predložil hitro razmnoževanje in prenašanje mikroorganizmov. Opozarjal je na veliko nevarnost, ki smo ji vedno izpostavljeni, ako se ne ravnamo po najprimitivnejših pravilih higijene, bodisi v stanovanju ali na ulici. Ravno nesnažna in neprečiščena stanovanja so največje domovališče in razmnoževališče bacilov tuberkuloze. Poleg splošne snage je g. predavatelj priporočal utrditev in okrepitev telesa, bodisi s sportom, bodisi s telovadbo. Pametna mladina ne poseda po zakajenih gostilnah, ampak poleti na sveži zrak! Opozoril nas je dalje na eno najnevarnejših prenašalk kužnih bolezni — muho, ki je ravno vlad naglega razmnoževanja — tekom enega meseca se razmnoži do 30 milijonov — ena izmed najnevarnejših sovražnikov zdravia. Poleg bacilov jetike, nas je g. predavatelj seznanil tudi z bacili tifusa in griže. — Gospodu predavatelju, ki je na lahko umljiv način nudil ljudstvu potrebna navodila, kako se je varovati in ubraniti nalezljivih bolezni, kakor tudi zdravstvenemu odseku, ki je omogočil začetek prekristinskih predavanj, izrekamo najlepšo zahvalo. Želimo, da se prepotrebni zdravstveni pouk sistematično nadaljuje. Gotovo je, da bodo varnostne odredbe zdravnikov in oblastev imele popoln uspeh le, če jih bo ljudstvo dobro umevalo. Le tedaj, če se bo nudila ljudstvu prilika, da se pravočasno seznanji z izvorom in povzročitelji kužnih bolezni, se jih bo moglo uspešno braniti in prihranjenih bo mnogo žrtve tako v zdravstvenem, kakor narodnogospodarskem oziru. — I. B.

Prosveta.

pr Šopek Marijinih pesmi, za soli, zbor in orglje zložil Josip Gruber, Izdala Jugoslovanska knjigarna. — Na 16 straneh prinaša »Šopek« osem krasnih, lahkih, jako melodiozih pesmi z ravno tako lepim slovenskim besedilom. Vsak glas ima dva samospeva, tako da pridejo vsi štirje, vsak po svoje, do veljave. Spremljevanje z orgljami je lahko. Kjerkoli so peli te pesmi, povsodi so naredili le najlepši vtis. Z mnogih strani se je pojavila želja, da bi te pesmi izšle v tisku, sedaj jih imamo. Naroč se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani, partitura stane 20 D. — Glasovi bi silno podražili izdajo, zato se niso natiskili. Za male zebre se lahko izpišejo, veliki zbori pa itak razpolagajo z razmnoževalnimi sredstvi.

Orlovski vestnik.

Na Šmarno goro! Dne 6. maja t. l. na prvo majevno nedeljo (slučajno slabega vremena, na praznik Vnebohoda) priredimo Šentviški Orli zopet zlet na priljubljeno božjo pot — v majniškem cvetju in zelenju nad vse krasno Šmarno goro. Spored bo v glavnem sledeči: Zjutraj po prihodu vlakov (ob pol osmih) skupni odhod iz kolodvora št. Vid-Vižmarje z godbo na čelu. Ob pol desetih na gori služba božja s sodelovanjem godbe. Po končanem sv. opravilu tabor na Grmadi. Po taboru razhod in razgled okolice. Ob dvanajstih odhod z gore v Tacen h Koširju na skupni obed (samo za pri-glašence!). Po kosilu skušnja za nastop. Ob pol štirih pričetek javne telovadbe. Po telovadbi prosta zabava. Cel čas igra polnoštevina, dobro izvečbana viška godba. Ob tričetrt na sedem zvečer zaključek slavnosti in skupen odhod z godbo. Da bo cela prireditelj čim slajnejša in res prava manifestacija orlovske ideje, vabimo vse člane in članice, da se udeležijo te prireditve v krajih ev. tudi v narodnih nošah. Vse odseke, ki so dobili pri-glasnice, prosimo, da iste točno izpolnijo in pravočasno vrnejo. Skupen obed bo zadosten. Cena 10 dinarjev. Za krepčilo bo dovolj preskrbljeno. — Nekateri odseki še niso vrnili splošnih pri-glasnic. Nujno pozivamo, da to store nemudoma, ker je že skrajni čas! — Glede vremena velja: Če bo v nedeljo deževalo, ali če bo dežja pričakovati s sigurnostjo še tekom dneva, potem se prireditve preloži na praznik Vnebohoda (četrtek). Zanimanje za zlet in prireditve je povsod živahno. — Šentviška orlovska srenja.

Na Viču so imeli 20. aprila društveno akademijo, pri kateri so sodelovali vsi društveni odseki. In teh je osem. To vam je bila pisana akademija: godba, telovadba, petje, deklamacije, žive slike, prizori, predstave. Godba je s štirimi točkami na odru in pozneje v dvorani pokazala, da je pridno porabila čas in je danes brezdvomno ena prvih naših društvenih godb. — Odsek Orel, Orlica in Pevski odsek so častno rešili svoje naloge. »Krekova prosveta« je vprizorila ljubki prizor »Iz tobačne tovarne«. — Veličastna je bila živa slika »Malič odseka« Gospodinjac. — Prvo mesto med odseki si je za priporil dramatični odsek zlasti z »Zadnjio večerjo«. — Splošno je bila akademija

ljub mnogim razmnoženim našim enotnega in srečnega. — Društva, posnemajte Vičmet!

Učiteljski vestnik.

Podružnica »Slov. zveze« za litjski okraj ima 5. maja (sobotu) svoj redni občni zbor ob 10. uri popoldne v št. Vidu pri Stični. Ker zboruje istega dne v št. Vidu tudi podružnica »Slov. zveze« za novomeški okraj, in so na dnevnem redu tri zelo zanimiva predavanja, pričakujemo obilne vdeležbe. Podrobneje glej »Slovenec« z dne 27. aprila. Vabimo tudi sosedne podružnice. — Odbor.

Turistika in sport.

NOGOMETNE TEKME 29. APRILA.

Wacker. München : Ilirija 7 : 3. Tekma med monakovskim Wackerjem in našo Ilirijo je končala z zmago Wackerja. Ako se upoštevajo kvaliteta Wackerja, ki se prištevajo v isto skupino kot znameniti klubi F. C. Nürnberg, S. V. Fürth, Sparta in Slavija v Pragi, Rapid na Dunaju, M. T. K. v Budimpešti itd., treba reči da je ta rezultat za naš sport ugoden. Predvedena igra je bila v kljub splošnemu terenu lepa in zanimiva, da ni začelo tekmo po začetku deževati, bi videli sigurno idealno igro. Moštvo gostov je izvanredno v napadu. V ozadiju se je opazalo v prvi vrsti golmana in levega halfa. Celotno moštvo ima izredno hiter start, veliko gibčnost, dovršeno tehniko ter goji uspešno nizko kombinacijsko igro. Domači so zaostajali v prvi vrsti tehnično. Ustavljanje žoge (stopping) je bilo pogosto slabo in netočno. Deloma so bili naši igralci tudi nekoliko počasni. V polni meri so ugajali golman, desno krilo in levi half, pohvaliti treba nadalje levo krilo, srednjega in desnega notranjega napadalca. V začetku igre, ko je dobila Ilirija v kratkih minutah 2 gola, se je zdelo, da bo doživljala težak poraz. Kolikor dalj časa pa je trajala igra, tem boljša je postajala in koncem igre je dosegla celo malo premoč. — Sodnik, g. Ochs iz Celja, je sodil korektno in nepristransko.

Ilirija : Hermes 2 : 1. K prvenstveni tekmi s Hermesom je nastopila Ilirija z rezervnim moštvom, ki pa je bilo protivniku več kot doraslo in ki bi zmagovalo ob boljši igri svojih krilcev v mnogo večjem razmerju golov.

Ilirija rez. : Hermes rez. 5 : 1. Tudi v prvenstveni tekmi je podlegel Hermes, če tudi je nastopil s 3 igralci iz 1. moštva. Rezervo Ilirije je zastopalo z najlepšim uspehom juniorsko moštvo, ki kaže izvanreden napredek.

Primorje : Jadran 2 : 3. Agilni Jadran je zmagal povsem zaslužno nad slabo sestavljenim moštvom Primorja. Tekma je bila prijateljska.

Akademiki : Slovan 2 : 1. Prvenstvena tekma med Akademiki in Slovanom je končala z zmago taktično boljših Akademikov.

Ilirija I : Ilirija rez. Na igrišču Ilirije se vrši danes ob 17. uri nogometna tekma med prvim moštvom in rezervno Ilirije. Sestava moštev je sledeča: I. moštvo: Soklič-Beltram, Pretnar-Lado, Zupančič II, Grile-Zupančič I, Učak, Oman, Dolinar, Vidmajer. Rezerva: Miklavčič II-Borštnar, Marušić-Bregant, Držaj II, Držaj I-Welbl-Pevalek I, Korošec, Pevalek II, Splichal.

Poizvedovanja.

Futural za dežnik se je zgrbil v nedeljo popoldne med koncertom v Zvezdi. Kdor ga je našel, naj ga blagovoli oddati Hildegardi Schmiedt, Resljeva cesta 12-II.



NAHOD? GLAVOBOL? Zobobol? Trganje? Odrcejo večkrat mišice in živci? Prično čustva kreposti princine pravi Fellerjev Elzafluid! Najboljše hišno sredstvo, lajša bolečine, osvežuje in jači ter nad 25 let priljubljen kosmetikum za nego kože, las in usni! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje! Z omotom in poštnino 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 Din, 36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic 208 Din in 5% doplačila razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatr 31. 134, Hrvatsko.



Sprejemem UČENKO

v trgovino s mešanim blagom na deželi. — Pogoj pridna, in poštena. — Naslov pove upravnistvo lista »Slovenec« pod številko 2573.

ISCEM

mebl. spalno sobo

sobo za pisarno (po možnosti opravljeno) in pisarniško moč, zmožno slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika. — Ponudbe pod »TAKOJ 47/2580« na upravo lista.

Preklic. Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za nikake dolgove, ki jih napravljajo moja žena Helena Janežič na moje ime. Ravno tako nisem odgovoren za sodne stroške.

JOZEF JANEŽIČ.

Dražba vina

Ormoška mestna občina bo prodajala pottom javne dražbe približno 100 hl VINA lastnega pridelka (mali rizling, silvanec, burgundec, žlahtnina in rulandec) letnik 1922, iz znanih vinogradov Jeruzalem-Vinski vrh. Licitacija se bo vršila v nedeljo 13. maja ob 1. popoldne v občinski pisarni. 2584

Izobražena gospodična

Ze h mesta blagajničarke ali pis. moči, najraje izven Ljubljane. Gre tudi kot vzgojiteljica. Ponudbe na upravo pod »Poltna 2591«.

Manjši železen štedilnik

iz pločevine, še malo rabljen, je ceno NAPRODAJ. — Naslov pri upravnistvu »Slovenec« pod šifro »Mali štedilnik«.

Na izredni občni zbor

vabi vse člane »Prekmuraka gospodarska zadruga« r. z. o. z. v Dolnji Lendavi, kateri se vrši 8. maja t. l. v pisarni zadruge ob 2. popoldne. Ako prvi občni zbor ni sklepčen, se vrši na istem mestu z istim dnevnim redom za tri tedne drug občni zbor, in sicer 29. maja 1923, kateri sklepa javljalno z dvema tretjinama navzočih članov ne glede na število udeležencev. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Predložitev rač. zaključka. 4. Sklepanje o likvidaciji ali razdružitvi. — Načelstvo.

Stanovanje

na GORENJSKEM, v kakem kraju ob Savi, obstoječe iz 2 sob, vsaka z 2 posteljama in divanom, ter opremljene kuhinje ISCEM s 1. julijem za dobo sedmih tednov. Ponudba na upravo pod št. 2593.

Pozor! Original dvokolesa

s torpedu in dobro pneumatiko po 1900 Din. Več najnovjših MOTORJEV, novih in rabljenih, in različnih OTROŠKIH VOZIKOV po ceni prodaja

»Tribuna« LJUBLJANA, Karlovaka cesta št. 4. 2189

Belo perilo

IZDELUJE točno in solidno novootvorenja izdelovalnica

B. JANČIGAJ

Ljubljana, Resljeva cesta št. 29/I, levo.

Jajca za valenje od rac in puric

proda JOSIP KOSLER, Ljubljana, Šelenburgova ulica 3. 2576

Slavnemu občinstvu naznanjam, da se

otvori s 1. majem

NOVO PREUREJENA

KAVARNA

in RESTAVRACIJA

na STRELISČU ob Večni poti, kjer se bodo točila najfinjša ljutomerska VINA, er bodo na razpolago vsakovratna mraza edila. — Za obilen obisk se priporoča

ANTON ZIMA, kavarar.

URADNIKA

zmožnega knjigovodstva, slovenske, nemške in italijanske korespondence, SPREJME špeditijsko podjetje. Nastop takoj. Ponudbe pod »Spretnost« na anonotno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 2586

KUPIM stavbeno, še rabljeno OPEKO, kakor tudi stare
TRAME in DESKE
vsake množine. Pismene ali ustne ponudbe na upravnishvo «Slovenca» pod »Rabljen OPEKA in DESKE.« 2577

PETER KOBAL,
KRANJ, Glavni trg,
tvornica vseh vrst BLAZIN iz ZIME in morske TRAVE, MODROCEV na peresih. Specijalna trdka za izdelovanje klubgarnitur. — Najnižje cene! Najsolidnejši izdelki! Zahtevajte oferte in cenike!

Modne cefirje
na srajce v najnovejših vzorcih priporoča
A. & E. Skaberné Ljubljana.
Mestni trg 10

Cement, gips, strešna lepenka,
Karbolinej, drvocement, vatproof, apno, izolacijsko lepenko, mavčne plošče, pravi Hacheck-etermit itd., nudi po tov. cenah

»Material«
trgovska družba z omejeno zav.,
LJUBLJANA, Miklošičeva c. 13.
TELEFON 716.

„DIAMALT“
Pozor pekli »Diamalt«, tvornice Hauser i Sobolka, Beč-Stadlau, v predvojni kakovosti, se edino dobi pri glav. zastopniku za Jugoslavijo **EDUARD DUŽANEC**, Zagreb. Skladišče Strossmajerova 10. Varnost se ponaredb v prahu ali tekočini!

Trboveljski premog
n DRVA ima stalno v zalogi v vsaki množini **DRUŽBA «ILIRIJA»**, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon št. 220.

SENO
12.000 kg od 4—8 K za kg odda
FRAN POGAČNIK, Ljubljana,
Dunajska cesta št. 36 in 67. 2541

Iščem pleskarja in sobnega slikarja
ki je neoženjen ter v teh strokah popolnoma izvežban, proti stalni mesečni **DOBRO PLAČANI** namestitvi.
Prednost imajo oni, ki razumejo tudi barvanje in lakiranje vozov. Opravljal bo zgoraj navedena opravila izključno le pri svojih stavbah in svojih podjetjih. Stanovanje in hrana v hiši. — Ponudbe na A. KAJFEŽ, KOČEVJE. 2516

ČEBELARJI POZORI!
NAPRODAJ je 20 dobro razvitih **ČEBELNIH DRUŽIN**
v kranjskih, izvrstni plemenjaki. — Cena po dogovoru. — Vprašati je: **HRIBAR J.**, Dunajska cesta 29, dvorišče (Bav. dvor.)

Velika zaloga
raznovrstnih OTROŠKIH VOZIČKOV, LESENIH VOZIČKOV na 4 kolesih, DVOKOLES najnovejšega tipa, malih najnovejših MOTORČKOV, ŠIVALNIH STROJEV in vsakovrstnih delov. Pnevmatika na debelo in drobno, pocenil! — Sprejemajo se tudi vsa POPRAVILA.
»Tribuna« tovarna dvokoles in otroških vozičkov ter delov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Pohišstvo.
Spalnice, jedilnice, kuhinje, pisalnice, mize, najceneje pri:
ERMAN & ARHAR, mizarstvo, Šent Vid nad Ljubljano 4.

Dinamo - stroj
enakomernega toka, fabrikat GANZ, Budimpešta, 60 Volt, 100 Amp. z reostatom, dobro ohranjen, poceni NAPRODAJ. — Vprašanja pri TOVARNI ZA IMPREGNIRANJE LESA v Hočah pri Mariboru
Neka VEČJA ŽAGA V BOSNI
TOPHAM-jarmeniki bi sprejela nekaj samostojnih

gateristov in cirkularistov
proti dobri plači, kurjavi, razsvetljavi in stanovanju. Resni reflektantje naj pošlje svoje ponudbe pod šifro »GATERIST-CIRKULARIST 2481« na upravo lista.

Krasno posestvo
100 korakov od železniške postaje na progi Maribor—Dravograd, zelo pripravno za trgovino z lesom, ker je okolica bogata na lesu, 15 oralov sveta, 6 in pol oralov gozda. Poslojje lepo in prostorno z elektr. razsvetljavo — je NAPRODAJ z vsemi pritliklinami. Naslov pri upravi »Slovenca« pod številko 2510.

Iščem za poučevanje
ITALIJANŠČINE vpokojen. UCITELJA, (ženska ali moška moč); hrana in stanovanje v hiši. Naslov v upravnishvu lista pod številko 2477.

Boljša družina v Ljubljani IŠČE zdravega, do 30 let starega
dekleta,
ki zna kuhati, ljubi otroke in zna opravljati vsa ostala gospodinjstva dela. — Naslov se izve v upravnishvu »Slovenca« pod številko 2538.

Fotografični aparat
13×18 cm, z vsemi potrebnimi, v dobrem stanju NAPRODAJ. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2566.

OBLEKE ZA BIRMANKE
v vseh velikostih in barvah
Pri pismenem naročilu zadostuje navedba starosti. Največja izbira pri trdki **DRAGO SCHWAB**, manufaktura, moda, konfekcija, Ljubljana. Dvorni trg 3.

Zahvala.
Vsem, ki so ob nenadomestljivi izgubi naše prehlage mamice, žene, sestre in tetke, gospe
Fanči Lukež
z nami sočustvovali, jo tolažili in duševno dvigali v njeni dolgotrajni, trpljenja polni bolezni ter jo spemili na njeni zadnji poti k večnemu počitku, izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo.
Posebna in skrena zahvala g. dr. Jenko-Groyerjevi, g. dr. Jerneju Demšarju in vsem gg. zdravnikom, ki so ji nudili telesnih in duševnih olajšav, g. p. Pristovu in g. Avgustu Severju za njihove številne obiske in iskrene tolažbe, g. Francu Rifeljnu za njegovo nadvse požrtvovalno duševno podporo blagopokojnici, kakor njenemu možu, ves čas njenega dolgotrajnega trpljenja, zlasti pa ob smrtni uri.
Najiskrenejša zahvala poštni in brzojavni direkciji za naklonjenost in dobrohotnost, vsem tovarišem nameščencem računske in poštne uprave.
Ljubljana, dne 30. aprila 1923.

Zahvala.
Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja povodom pre-rane smrti naše ljubljene hčerke, gospodične
Stane Fajdiga
usojamo se izrekat našo najpriskrnejšo zahvalo vsem, osobito pa se zahvaljujemo g. dr. Schifferju, zdravniku v Ribnici, ki se je nadvse požrtvovalno trudil olajšati njeno dolgotrajno bolezen, častiti duhovščini, osobito tukajšnjemu g. kaplanu ter častitemu superioru pri Novi štifti, ki sta jo tako skrbno ter neumorno tolažila ter pripravljala na njeno zadnjo uro, našim sorodnikom ter prijateljicam predrage pokojne, ki so jo tolikokrat obiskovali, vsem znancem in prijateljem iz Ljubljane, Kočevja, Ribnice, Velikih Lašč, Loškega potoka, Dolenje vasi itd., ki so prihiteli v tako obilnem številu spemiti našo ljubljeno Stanko k večnemu počitku, nadalje Sokolicam in Sokolu iz Vel. Lašč, Ribnice, Sodražice za veliko udeležbo ter za poklonjeno krasno cvetje, gg. pevcem iz Sodražice in Ribnice za ganljive žalostinke ter vsem onim, ki so v tolikem številu pismeno izrazili svoje sožalje ter nas tolažili v naši neizmerni bolesti.
Sodražica, dne 30. aprila 1923.

Rodbina FAJDIGA.

DOBAVLJAMO takoj po dnevni cenah iz skladišča Zagreb vse
stroje in orodje

za mizarje, tvornice pohišstva, kolarje in žage; za ključavničarje, mehanike in delavnice za popravila; za kleparje, tvornice pločevinastih in kovinskih predmetov. — Bogato skladišče transmisij, sirovoooljnih in benzin-motorjev, kakor tudi naprave za varenje kovin.
Orodje in stroji dion. dr. **KARL JETZBACHER** ZAGREB Vlaška ulica 25.

Pištanj KUPATILO
je
ČENOSLOVACKA
najboljše proti trganju, revmi, ischias itd. **najudobnejše** hoteli s kopalšči, direktni brzovlak iz Zagreba v Vratislavo, od tu 1 in pol ure, **najcenejše** celodnevna oskrba v zdraviliškem hotelu od Kč 40.—, Grand hotel Royal od Kč 50.—. — Gene v hopalščen zmizane. Jugoslavlani dobe še druge ugodnosti pri cenah. Informacije: L. Schreiber, Zagreb, Akademski trg 1/II, od 8. do 10. in 4. do 6.

Petrolejske VRČE
z ali brez zabojev in železne BARELE kupimo v vsaki množini. — HROVAT in KOMP., LJUBLJANA, Vegova ul. 6.
Prodajam njivo
v Sp. šiški v obsegu 1028 m², po ugodni ceni, zelo pripravna za zidanje 2 do 3 hiš. Naslov pove uprava lista pod št. 2528.

Bele obleke
ZA BIRMANKE kakor tudi SPODNJE OBLEKE in drugo PERILO zraven, nudi v veliki izbiri po NIZKIH cenah vrčka F. in I. GORIČAR, »PRI IVANKI«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29. 2547

PRAZNO SODO

ZA PISARNO s posebnim vhom v sredi mesta IŠČEMO ZA TAKOJ ali pozneje. — Poslovanje s strankami minimalno. — Cenj, ponudbe se prosi na upravnishvo »Slovenca« pod šifro »MIRNA STRANKA 2495«. 2495

Naznanilo otvoritve.
P. n. občinstva naznanjam, da sem z današnjim dnevom otvorila gostilno „Koroški dom“ na Poljanski cesti št. 11
Prvovrstna kuhinja, solidna postrežba, dolenska in štajerska vina, toči tudi preko ulice.
Sprejemanje abonementov po zmernih cenah!
Mara Škofič.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da je
hotel Malner
NA BLEDU zopet OTVORJEN. — Priporočam se za obilen obisk
Josipina Šmič hotel Malner, Bled.

Prodajam posestvo
z gozdom, travniki in obdelanimi (posejanimi) njivami.
Janez Dežman, LESCE & Gorenjsko.

Naznanilo preselitve!
Manufakt. trgovina Anton Schuster
Štritarjeva ulica 7, naznanja, da se je **PRESELILA**
na Mestni trg 25
(nasproti mestnega magistrata)
ter bo vsled na novo urejene trgovine še nadalje prodajala po **znižanih cenah.**

PALMA
kaučuk potpetnike in potplate
Prednosti!
Ceneje in znatno trajnije nego od kože! Varstvo proti vlagi i mraza!

Modna manufakturna trgovina
Janko Češnik
Štritarjeva ul. Ljubljana Lingerjeva ul.
Priporoča svojo zalogo, novosti, pomladansko in letno sezijo, za ženske in moške obleke, etanin, markizet, krepdešin, delen, saten, belo in barvasto perilo, bele in barvaste, bambažaste in platnene damast mizne garniture za 6 in 12 oseb, bele, barvaste mizne prte, salonske preproge, pliš, tapestri, jute, linoleum, kokos vseh velikosti, čipkaste posteljne pregrinjale, zastore, posteljne gobelin garniture itd.
po nizki, zmerni ceni.

J. GOREC

Automobilni
Motociklisti
Kolesa
Delo in oprema
Pneumatika

Ljubljana
Palača
Ljubljanske kreditne
banke

Le
najboljše
in
najcenejše
blago

Ugodna prilika

za nakup **slamnikov**. Kinčane fine **slamnike** od 140 Din naprej nudi

MODNI Stuchly-Maške

SALON

Ljubljana, Židovska ul. 3. - Popravila se sprejemajo tudi za gospode. - **ZAJNI KLOBUKI** vedno v zalogi.

Jamski les

SMREKOV ali JELKOV, od 10 cm debeline na tankem koncu in od 3 m dolžine naprej, KUPI VSAKO MNOŽINO franko kranjskih postaj na vagonu naloženo:

Šentlanski premogovnik, Krmelj na Dolenjskem.

Posestniki novih stavb

se vljudno opozarjajo na našo veliko izbiro nižje navedenih predmetov, kateri pridejo pri urejevanju novih stanovanj v poštev in sicer: Velika izbira **preprog**, vseh vrst iz volne, jute, kokosovega vlakna in linoleja, umetniško izdelanih **zastorov** na kose in metre, **Moketi** in **gobelini** za prevleko otoman in divanov, **Platno za rolete in verande**. Različno **posteljno perilo**, kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, pernice, flanelaste in volnene odeje, šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile.

Cene primerne.

Postrežba solidna!

A. & E. Skaberne, Ljubljana

Mestni trg 10.

VRTNICE

nizke in visokodebelate, lepih, novih vrst ter cvetlične dekoracije oken in balkonov priporoča slav. občinstvu ANT. FERANT, trgovski vrtnar v Ljubljani, Ambrožev trg št. 3. 2525

Na JAVNI DRAŽBI dne 1. maja ob 5. uri popoldne **PRODAM**

sobno opravo

in nekaj drugih predmetov na: Vojvode Mišića cesti št. 21. 2556

!!! AUTO !!!

BENCIN OLJE MAST PNEUMATIKA VSA POPRAVILA IN VOŽNJE Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi **JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani.**

Moške srajce

bele in v modnih barvah, vsakovrstno perilo za dame in otroke, le prvovrstno domače delo, kupite najceneje edino pri tvrdki F. in J. GORIČAR, »PRI IVANKI«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

Hiša

enonadstropna, za vsako obrt priprava, blizu glav. kolodvora v Mariboru, električno moč in luč, vodovod, velik vrt za zelenjavo, se za 188.000 Din takoj **PRODA**. Stanovanje takoj na razpolago. - Natančnejša pojasnila daje lastnik **FRANC MARINIČ**, trgovec v Mariboru, Kacijanerjeva 17. 2451

Važne gospodarske knjige.

Slovenska kuharica. Velika izdaja z mnogimi slikami v Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Priredila S. M. Felcica Kalinšek. Cena okusno opremljeni knjigi, vezani v celo platno, Din 220.—. Obširna knjiga obsega nad 700 strani besedila s slikami in 33 tabel na umetniškem papirju v barvotisku. Tabele nudijo 193 krasnih slik v naravnih barvah, ki jih je izvršil ravnatelj Dragotin Humek, reproducirala pa domača tiskarna. Poglavlje o gobah, njih najdiščih, uporabi in poznavanju je napisal Ante Beg. Niti bogato nemško slovnstvo ne premore tako obširne in lepo opremljene kuhinjske knjige.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 25 barvanimi prilogi in 92 slikami v besedilu. Priredil Martin Humek, višji sadjarski nadzornik. Cena vezani knjigi Din 120.—.

Tudi ta knjiga prekaša vsa pričakovanja; mnogostransko in pregledno razdeljena tvarina je tiskana na 420 straneh, 25 umetniških tabel v barvotisku, vezava in vsa oprema je tako okusna, da je posebno v današnjih časih nismo več vajeni.

Vsled bogate vsebine in velikega števila umetniških prilog v barvotisku je imelo založništvo za obe knjigi ogromne dobavne stroške in je prodajna cena obeh knjig za današnje razmere skrajno nizka in vsled tega samo začasna. Zaradi visoke obrestne mere, more zdržati založništvo te dve ceni najdalje do konca avgusta t. l., na kar se obe knjigi podražita vsaj za polovico sedanje cene.

Sadje v gospodinjstvu. Navod o ravnanju s sadjem, sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjavi. Za gospodinjce in dekleta priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik, s 13 barvanimi prilogi in 42 slikami. Cena za to lepo novo knjigo znaša Din 30.—.

Sadno vino ali sadjevec. Priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik. Ta knjiga izpopolnjuje prvo in velja Din 20.—.

Breskev in marelica. Navodila, kako ju vzgajamo in oskrbuje. Priredil M. Humek, višji sad. nadzornik. Cena za to novo knjigo, ki podaja nasvete, kako gojiti ti dve najplemenitejši sadni vrsti, ki nudita velik uspeh in dobiček, znaša Din 12.—.

Nauk o čebelarstvu. A. Janša. Novi natis priredil F. Rojina z dodatkom **ALBERTJEV - 2NIDERŠICEV PANJ**, in kako v njem čebelarimo, priredil M. Humek, višji sad. nadzornik. Cena za knjigo, ki temeljito seznanja čebelarje, kako postopati s kranjci in kako čebelariti v novem, modernem panju, znaša Din 24.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Delniška glavnica in rezerve Din 36.000.000.—.

Ustanovljena 1900.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

naznanja, da se preseli iz dosedanjih poslovnih prostorov, Stritarjeva ulica št. 2, v poslovne prostore v

novodograjeni lastni bančni palači

na Dunajski cesti št. 1

v katerih prične 2. maja 1923 poslovati.

Naslov za brzojavke: Banka, Ljubljana. — Telefon št. 261, 413, 502; devizni odd. št. 503 in 504.

Podružnice:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.